

Projekat „Otvori oči!”

Kako pronaći zimsko jato sova malih ušara?

Male ušare su po ponašanju neobične ptice grabljivice. Nakon perioda gnežđenja, od oktobra do marta, udružuju se u veća ili manja jata koja često borave na četinarima u neposrednoj blizini ljudi. Ovakva jata na pojedinim mestima opstaju i duže od 50 godina i dobro su poznata lokalnom stanovništvu.

Gde tražiti zimska jata malih ušara?

Rezultati skorašnjih istraživanja u Srbiji ukazali su da je većina jata smeštena u ljudskim naseljima. Male ušare vole zavetrine pored visokih zgrada parkove, drvorede i dvorišta privatnih kuća. Više od 80 % sova je nađeno na četinarima (tuja, smrča, jela, crni bor, čempres).

Manji broj ovih jata boravi u zabranima, kao i na farmama (ekonomijama). U naseljima sove redovno biraju grupe stabala koje se nalaze uz javne institucije (crkve, bolnice, domove zdravlja, škole, obdaništa). Moguće je da im neposredna blizina ljudi obezbeđuje mir od predatora. Na žalost, ljudi ih često bezrazložno progone i uznemiravaju. Kao glavni razlozi nameću se sujeverje i neznanje.

Kako tražiti zimska jata malih ušara?

Ako nemate precizne informacije o položaju jata, a posedujete istraživački duh, dovoljno je da u bilo kom naselju pitate meštane „da li znaju gde se zimi okupljaju sove”. Postoji velika verovatnoća da ćete sresti nekoga ko će vas uputiti na pravu adresu. Međutim, neretko će vam reći da se sove viđaju jedino noću, da danju borave po tavanima što ukazuje da imaju dosta više iskustava sa kukuvijama (*Tyto alba*) i kukumavkama (*Athene noctua*).

Koji su pouzdani znakovi prisustva malih ušara?

Najlakši način pronalazjenja malih ušara je traženje gvalica (izbljuvaka) ispod drveća na kojem se odmaraju. Gvalice su ovalni i tamni valjušci koji su sačinjeni od nesvarenih ostataka plena sova (dlaka, kosti, perje). Pored gvalica, ispod drveća možete videti i karakterističan beo krečnjast izmet.

Status zaštite

Male ušare su na teritoriji Srbije zaštićene kao prirodna retkost *Uredbom o zaštiti prirodnih retkosti* iz 1993. godine i zabranjeno je njihovo uznemiravanje, hvatanje i ubijanje tokom cele godine. Takođe, po *Zakonu o lovstvu* zaštićene su trajnom zabranom lova i za njihovo ubijanje ili hvatanje je predviđena kazna od 150.000 dinara.

Tekst i priprema: *Milan Ružić*

Fotografije: *Katarina Paunović* (www.wild-serbia.com) i *Milan Ružić*

Copyright: www.josifpancic.com. Zabranjeno neovlašćeno kopiranje i korišćenje teksta i fotografija.